

boditi, když splnění povinnosti té přenechala osobě druhé. Co se pak dotýče otázky, zda František R. úraz svůj sám zavinil aneb aspoň spoluzavinil, probral soud odvolací i tuto otázku správně a stačí na odůvodnění soudu odvolacího poukázati.

Čís. 2008.

Cizozemskou akciovou společností, provozující po živnostensku obchody též v tuzemsku, zastupuje pouze representace, vyhovující náležitostem čl. IV. nař. ze dne 29. listopadu 1865, čís. 127 ř. zák., nikoliv správní rada nebo její předseda.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1922, R I 1186/22.)

Rejstříkový soud vyhověl žádosti cizozemské akciové společnosti o zápisy do rejstříku. Rekursní soud návrh zamítl.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs předsedy správní rady akciové společnosti.

Důvody:

Opravný prostředek podán byl předsedou správní rady firmy. Akciová společnost, pod touto firmou obchody provozující, má sídlo v Londýně, v roce 1914 bylo jí uděleno podle čís. nařízení ze dne 29. listopadu 1865, čís. 127 ř. zák. povolení k živnostenskému provozu obchodů též v oblasti tohoto státu a byla k návrhu svého representanta zapsána do rejstříku pro firmy společností. Společnost tu je proto posuzována dle uvedeného čís. nařízení, což platí i o jejím zastoupení před soudem, k čemuž povolána je dle čl. IV. nař. pouze representace, vyhovující náležitostem, v tomto článku vytčeným, ne však správní rada nebo předseda správní rady. Jedině representant může v zastoupení společnosti činiti podání na soud a vznést stížnost do usnesení soudu. Byla proto tato dovolací stížnost podána osobou, neoprávněnou zastupovati jmenovanou společnost před soudem, důsledkem čehož bylo ji odmítnouti, aniž dovolací soud zabýval se dále stížností po stránce skutkové nebo právní.

Čís. 2009.

Samosoudci (§ 7 a) j. n.) náleží též jednati a rozhodovati o návrzích dle §§ 236 a 259 c. ř. s. i když předmět jejich oceněn přes hranici § 7 a) j. n.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1922, R I 1293/22.)

Samosoudce sborového soudu první stolice rozhodl za sporu o žalobě s hodnotou předmětu rozepře 10.000 Kč též o mezitímním návrhu určovacím oceněném na 50.000 Kč. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a jednání o mezitímním návrhu zjišťovacím a nařídil procesnímu soudu první stolice, by, vyčkav právomoci, o mezitímním návrhu určovacím i ve věci samé dále jednal. Důvody: Dovolací soud je věcně příslušným i pro mezitímní návrh určovací, ježto jde o soud sborový i když spor

patří před samosoudce a ne senát, neboť nejde o různou příslušnost, nýbrž jen o různá obsazení téhož sborového soudu. Dovolává se proto žalovaný právem toliko důvodu zmatečnosti čís. 2 § 477 c. ř. s., vytýkáje, že soud nebyl pro zmíněný určovací návrh náležitě obsazen. Předmět tohoto návrhu byl podle předpisu § 56 odstavec druhý c. ř. s. žalobkyní oceněn na 50.000 Kč, takže nebyl samosoudce, projednávající spor, oceněný na 10.000 Kč, podle § 7 a) j. n. v doslovu zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. čl. II. bod 1. příslušným jednati též o návrhu zjišťovacím a o něm rozhodovati. Ustanovení druhého odstavce § 7 a) j. n. zde užití nelze, protože návrh po rozumu § 236 c. ř. s. není rozšířením žalobního požadavku. Vždyť zákon nepojednává o mezitímním zjišťovacím návrhu v § 235 c. ř. s. nýbrž zvláště v § 236 a 259 c. ř. s. a vytyčuje na obou těchto různých místech pro přípustnost oněch návrhů zcela různé podmínky. Podle § 9 j. n. není dovoleno, by počet soudců sborového soudu byl menším než je nařízeno v § 7 a 8 j. n. Proto je podle § 477 čís. 2 c. ř. s. jednání před soudem, který byl obsazen samosoudcem místo tříčlenným senátem, a rozhodnutí soudu toho zmatečným a bylo návrhu odvolatelovu v tom ohledu vyhověti a naříditi jak se stalo (§ 478 odstavec druhý c. ř. s.).

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní, nehledě k domnělé zmatečnosti, dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Zrušení rozsudku, pokud jím bylo rozhodnuto o prosbě žalobní, není odůvodněno § 477 čís. 2 c. ř. s., ježto žalobce domáhal se již v žalobě účtů též ze správy cihelny, a úhrnný nárok žalobní oceněn byl na 10.000 Kč. K rozhodnutí o nároku tom povolán je samosoudce již dle jasného znění § 7 a) j. n. Týž samosoudce rozhodl též o mezitímním určovacím návrhu, ač předmět návrhu toho oceněn byl na 50.000 Kč. Přes to nelze souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že o návrhu tom měl rozhodnouti tříčlenný senát. Účelem čl. IV. čís. 2 novely ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák. a čl. II čís. 1 zák. ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. bylo uleviti soudům zmenšením počtu soudců, předepsaného dřívějšími předpisy pro některé rozepře. Oprávnění samosoudce k projednání a rozhodnutí omezeno bylo sice na spory, jichž předmět nečiní přes 10.000 Kč, avšak pravomoc jeho zůstává nezměněna, rozšířili-li se žalobní požadavek po zahájení ústního jednání nad tuto částku. Tím prolomena byla zásada, že samosoudce nemůže rozhodovati o sporném předmětu nad 10.000 Kč, a přivedena byla k platnosti snaha, by spor, zahájený před samosoudcem nepřešel ani později na senát. Může proto samosoudce projednati a rozhodovati spory i nad 10.000 Kč, předpokládajíc, že spor byl zahájen o předmět, jenž nečinil více 10.000 Kč. Zákonodárce byl veden snahou po zjednodušení sporného řízení, z téže snahy však vycházel i soudní řád prikazuje soudům v §§ 236 a 259, by za určitých podmínek rozhodovaly o návrzích tam uvedených, jež původně nebyly předmětem žaloby. V tomto případě šlo zákonodárci o odklizení dalších sporů, v onom jde o to, by spor, zahájený před samosoudcem, byl jím dále projednáván a rozhodnut, i když nastanou případy, že má býti rozhodnuto o předmětu, převyšujícím uvedenou mez 10.000 Kč. Těmito

směrnicemi jest se řídit i při výkladu § 7 a) j. n. v nynějším znění, a nelze proto citaci § 235 v druhém odstavci, přikládati význam tak omezený, jak činí odvolací soud, nýbrž je přikázati samosoudci k projednání i návrhy dle §§ 236 a 259 c. ř. s. bez ohledu na částku, na jakou byly oceněny. Stačí předpoklad, že předmět sporu v žalobě byl oceněn na 10.000 Kč. Jsou-li dány další zákonné podmínky, není tomu na překážku obsazení soudu samosoudcem. Jde o případ obdobný bagatelnímu řízení, v němž soudce může jednat i rozhodovati o návrzích dle §§ 236 a 259 c. ř. s., i když předmět jich převyšuje 100 Kč, pokud jen zachovány byly meze věcné příslušnosti.

Čís. 2010.

Tím, že ku příkazu žalovaného připsán byl peníz u cizozemské banky ve prospěch tuzemce, vznikla žalovanému proti tuzemci pohledávka, na níž lze založiti sudiště dle § 99 j. n.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1922, R I 1301/22.)

Žalobu proti polskému obchodníku zadala karlovarská filiálka vídeňské banky A. u krajského soudu v Chebu a opřela místní příslušnost o § 99 j. n., vycházejíc z tohoto děje: Dopisem ze dne 17. listopadu 1919 vyrozuměla banka A. ve Vídni žalobkyni, že Wiener Bankverein k příkazu žalovaného složil u ní 219.725 starých korun, a že tímto uznává žalobkyni na kontu. Dopisem ze dne 30. března 1920 sdělil Wiener Bankverein zástupci žalovaného na jeho žádost, že složil 220.000 K k příkazu žalovaného u banky A. ve Vídni ve prospěch její filiálky v Karlových Varech a dopisem ze dne 18. května 1920 sdělil mu na dotaz, zda a jaké pokyny mu žalovaný dal ohledně upotřebení tohoto depotu, že žalovaný mu dal příkaz, aby složil 220.000 K u banky A. ve Vídni, ve prospěch její filiálky v Karlových Varech. Dopisem ze dne 15. února 1921 vyrozuměla žalobkyně žalovaného, že jeho saldokonto u ní činí 90.000 K, že u ní má 219.725 starých korun v depotu, a že naléhavě žádá, aby své debetsaldo co nejdříve vyrovnal. V dopise z 26. února 1921 se tázal zástupce žalovaného žalobkyně, za jakých podmínek by převzala částku 220.000 K u ní složených ku krytí konta žalovaného. Soud první stolice vyhověl námitce místní nepřislušnosti a odmítl žalobu, rekursní soud námitku zamítl. D ů v o d y: Ze zjištěného děje jasně plyne, že obě strany v čas podání žaloby, t. j. dne 13. dubna 1921 byly v tom za jedno, že žalovaný dluhuje žalobkyni 90.080 Kč a že naproti tomu jest v jeho prospěch u žalobkyně depot 220.000 K starých korun. Částka 220.000 K byla sice ve skutečnosti složena u banky A. ve Vídni, v knihách však, byla převedena z tohoto hlavního závodu na žalobkyni. Následkem tohoto vkladu měl sice žalovaný nejprve pouze pohledávku ve stejné výši oproti hlavnímu závodu ve Vídni. Tím, že tento ústav žalobkyni v knihách uznal částkou 220.000 K, dle příkazu, který jí žalovaný dal, a že žalobkyně tento převod přijala, stala se žalobkyně dle § 1405 a 1407 obč. zák. na místě vídeňského hlavního závodu dlužnicí žalovaného a jest tudíž soud dle majetku podle § 99 j. n. odůvodněn. Na tomto stavu věci nemůže ničeho měniti okolnost, že žalobkyně v dopisech na zástupce žalované